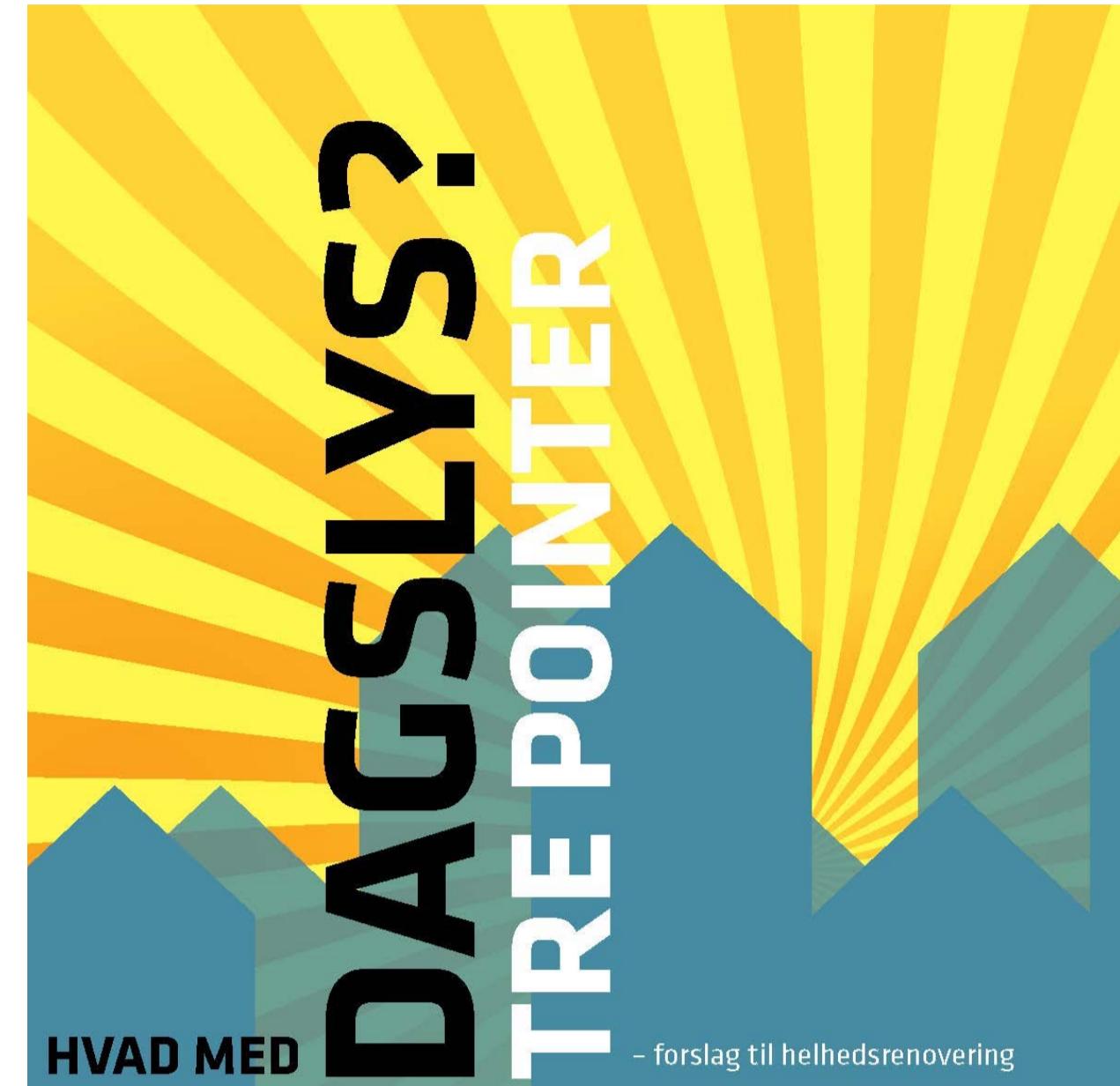

Innovation i byudvikling og renovering: Hvad med dagslys?

Hvordan kan man skabe helhedsorienterede guidelines for renovering ved at fokusere på dagslyset som det primære virkemiddel?

Innovationsprojekt om Byudvikling og Renovering

Projektet undersøger hvordan dagslys kan medvirke til at skabe værdi gennem arkitektur, sundhed, trivsel, energi og økonomi, og udarbejder konkrete guidelines for renovering i by, bygnings og bolig-skala understøttet af simulationsstudier af dagslys og energiforbrug.

Projektet er nomineret til Sustainia World Top 100 Sustainable Solutions

Projektet er støttet af:

- Henning Larsen Architects**
Signe Kongebø, arkitekt maa, associate partner
Lise Manfreds Faaborg, BA, architect & MSc PhD-student
Lise Manfreds Faaborg, BA, architect & MSc PhD-student
Philip Johansen, mediegrafiker
Troels Frandsen, teknisk proj. arch.
Kalle Park, stud. ing. bygning & design
Jøseline Lykke, kommunikationsmedarbejder, stud. arch. maa
- Kunstakademietets Arkitektskole**
Peter Andreas Sattrup, arkitekt maa, PhD
- Algreen Arkitekter**
Charlotte Algreen, arkitekt maa, Algreen Arkitekter
- Fotos og illustrationer**
Morten Skovgaard (6)
- www.dagslysenovering.dk**

HVAD ER DAGSLYSRENOVERING?

Dagslys er en grundenhed. Ikke bare i arbejdskuren, men i mørkets eksteriør. Dagslys står for en logisk og mere engagert hæftethed til vores liv og har stor betydning for vores sundhed og trivsel.

Dagslys kan også bruges som et værktøj til at skabe bedre byer, bygninger og boliger. Renovering med dagslys direkte omstættes til mere attraktive bymål, sundre boliger og en lysebygning.

Dagslys politik er et vigtigt element af et stort forståelsesprojekt om bygningens renoveringspotentiale. Denne bryder op ordenen af de tre overordnede delene: Byen, Bygningen og Boligen. I hver del er der zoomet ind på de mest markante point, så du vil se studierne i dens fulde version, når du besøger www.dagslysenovering.dk.

HVAD MED DAGSLYS? TRE PENTER – forslag til helhedsrenovering

Læs mere om dagslysenovering på www.dagslysenovering.dk

HVORFOR DAGSLYS?

Renovering er på spanden i byggebranchen. Men det er kompletet, for hvilken mål er det bedst at renovere for? Det gør man med dagslys, som virker i både by, bygning og bolig.

Byen	Bygningen	Boligen	Eksempler på helhedsorienteret renovering
-	+	+	Vinkeludvidelse Ventilation Udnyttet øffentlig plads -
+	+	+	Udnyttet øffentlig plads Værmekontrol -
+	+	+	Udnyttet øffentlig plads Værmekontrol Lyshåndtag -
+	+	+	Udnyttet øffentlig plads Værmekontrol Lyshåndtag -

HVAD ER DAGSLYS?

Når man adskiller med lys i en arkitektonisk kontekst, er man nødt til at skelne mellem sollys, det diffuse himmellys og det reflekterede lys.

HVAD KAN DAGSLYS?

Hvor kan dagslys give værdien af boligen? Og hvad er værdi i boligen egentlig? Vi har lagt sig til fem værdiparametre for renovering og sat dem i forhold til dagslys.

- Tilbygger**: Bygningens placering i forhold til sol, vind og bygningens tekniske funktioner.
- Nedrivning**: Skaber plads til, at lyset kan trænge ind i selv småle og dybe gange.
- Nye vinduer og glas**: Tilbygger flere og varierende ruter gennem kvarteret.
- Udskift vinduer med franske altaner og få 30% mere dagslys i stuen og reducere samtidigt energiforbruget med 25%**.

HVORDEN UNDERSDØGES DAGSLYSET?

Portrætet „Had med dagslys?“ er resultatet af en interviewspurten. Området er Stehns-gadekvarteret på Vibe Nørrebro, hvis bygningstyper kan genfindes i hele landet:

- Byen**: Stenhuskvarter på Vibe Nørrebro
- Bygningen**: Kombin krydset ved Stehns-gade og Nørrebrosgade
- Bolig**: Ejendomme på hjørnet af Stehns-gade og Nørrebrosgade

SPRINGBRÆT TIL BEDRE BYER OG BOLIGER

Dialogen mellem aktørerne er afgørende for „dagslyset som dialogfelt“. Med sig for den synnerheds, som sammenhæbet mellem aktører i by-, bygning- og boligskala står for bygningsmassen renoveres med respekt for det DNA, der udgør identiteten for den danske byggeskikk.

Som en god øvelse i at udnytte en videnbank, der findes end-of-billede hinanden, som både om klima- og energiproblemer, som i et debatstykke over byggebranchen. Men den indirekte videns delafvalves, og her er videnudvekslingen en afgørende præcis. Alle aktører skal derfor engagere sig ny viden på en fælles platform, hvor balance mellem de forskellige former for eksplikation.

„Had med dagslys?“ skal betegnes som en indskud i diskussionen om, hvad der ønskes af vores byer og vores boliger. Hvad er værdien af byen? Hvad er værdien af boligen? Og hvilke parametere måler vi værdien ud fra?

Svarene er ikke endelige, men et er klart: Dagslyset er en fælles ressource.

Projekt finansieret af Realdania
Projekt af: Henning Larsen Architects, med Algreen Arkitekter, Kunstakademietets Arkitektskole ved Peter Andreas Sattrup (tidligere KADK) DTU